

UPLATNENIE NÁROKOV Z NEPLATNÉHO SKONČENIA PRACOVNÉHO POMERU V KONANÍ PRED SÚDOM OČAMI SUDCU VERZUS OČAMI ADVOKÁTA (VYBRANÉ OTÁZKY)

PREZENTUJÚCI:

Mgr. Nina Dubovská, sudkyňa
Krajský súd v Bratislave

Mgr. Andrej Guba, LL.M., vedúci advokát a prokurista
Advokátska kancelária **SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o.**
Sídlo: Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava
Pobočka: Štúrova 74/138, 949 35 Nitra
Email: andrej.guba@akss.sk
Mobil: +421 908 066 911
Web: www.akss.sk

Obsah príspevku:

- I.** Charakter súdneho konania v individuálnych pracovnoprávných sporoch ako konania so slabšou stranou sporu
- II.** Kauzálna, vecná a miestna príslušnosť súdu na konanie
- III.** Legitímnosť delegácie veci z dôvodu vhodnosti
- IV.** Pasívna vecná legitimácia pri žalobe zamestnanca, ak na strane zamestnávateľa došlo k právnej sukcesii
- V.** Výzva (oznámenie) zamestnanca o trvaní na ďalšom zamestnávaní a jej právne účinky
- VI.** Lehota na podanie žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru
- VII.** Žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru – náležitosti, petit, chyby pri formulovaní petitu
- VIII.** Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v pracovnoprávnom spore
- IX.** Ex offio skúmanie hmotnoprávných podmienok skončenia pracovného pomeru?

Základné charakteristiky konania v IPPS (1/5)

Individuálne pracovnoprávne spory (IPPS) vznikajú z právnych vzťahov medzi konkrétnym zamestnávateľom a konkrétnym zamestnancom súvisiacich s:

- pracovnoprávnym vzťahom
- iným obdobným pracovnoprávnym vzťahom
- nedodržiavaním zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch

Charakteristické znaky:

- prelínanie prvkov súkromnoprávneho odvetvia s verejnými prvkami
- subordinácia zamestnanca
- zamestnanec ako slabšia strana požíva s cieľom zachovania princípu spravodlivosti a rovnosti zbraní zvýšenú ochranu zo strany súdu

Zastúpenie zamestnanca v IPPS – osobitosti

Základné charakteristiky konania v IPPS (2/5)

Špecifiká IPPS vyplývajúce z CSP:

1. rozšírená poučovacia povinnosť súdu
2. uplatnenie vyšetrovacej zásady
3. odklon od sudcovskej a zákonnej koncentrácie konania
4. zákaz vydania rozsudku pre zmeškanie v neprospech zamestnanca
5. prioritizácia nariadenia pojednávania

Základné charakteristiky konania v IPPS (3/5)

1. Rozšírená poučovacia (mandukčná) povinnosť súdu

- a) všeobecná poučovacia povinnosť (§ 160 CSP)
- b) rozšírená poučovacia povinnosť (§ 318 CSP):
 - o možnostiach zastúpenia
 - o procesných právach a povinnostiach
 - o dôkazných prostriedkoch, ktoré je potrebné predložiť
 - o ďalších právach a povinnostiach

?! Má súd rozšírenú poučovaciu povinnosť vo vzťahu k zamestnancovi aj keď je tento právne zastúpený?

Základné charakteristiky konania v IPPS (4/5)

2. Uplatnenie vyšetrovacej zásady

- možnosť súdu vykonať aj dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 319 CSP)
- uplatnenie princípu materiálnej pravdy vs. princípu formálnej pravdy

3. Odklon od pravidiel sudcovskej a zákonnej koncentrácie

a) sudcovská koncentrácia (§ 153 CSP)

- uplatnenie prostriedkov procesného útoku a obrany včas

b) zákonná koncentrácia (§ 154 CSP)

- dokedy môže každá zo strán sporu uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany:
 - zamestnávateľ do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania
 - zamestnanec do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej

Základné charakteristiky konania v IPPS (5/5)

4. Zákaz vydania rozsudku pre zmeškanie v neprospech zamestnanca

- rozsudok pre zmeškanie ako následok pasivity strany v spore
- súd nemôže v IPPS rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie v neprospech zamestnanca

5. Priorizácia nariadenia pojednávania

- súd na prejednanie veci nenariadi pojednávanie len ak (kumulatívne):
 - strany sporu s tým súhlasia
 - neodporuje to účelu zákona

PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU NA KONANIE V IPPS

CSP rozlišuje vecnú, miestnu (výlučnú a alternatívnu) a kauzálnu príslušnosť

Príslušnosť súdov na prvej inštancii **od 1. 1. 2023:**

- Mestský súd Bratislava IV
- Mestský súd Košice
- Okresný súd Banská Bystrica
- Okresný súd Nitra
- Okresný súd Prešov
- Okresný súd Trenčín
- Okresný súd Trnava
- Okresný súd Žilina

O odvolaniach bude rozhodovať krajský súd, v obvode ktorého má sídlo okresný súd, ktorého rozsudok bol napadnutý.

DELEGÁCIA VECI Z DÔVODU VHODNOSTI

Žalobca si ako *dominus litis* v zákonných limitoch volí miestne (kauzálne) príslušný súd, na ktorom bude konanie prebiehať.

Podmienky delegácie:

- námietka žalovaného uplatnená pri prvom jemu patriacom procesnom úkone
- nesmie mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania
- dôvod delegácie musí mať výnimočný charakter

?!

Môže mať zdravotný stav, vek, vzdialenosť bydliska / sídla od príslušného súdu, finančná situácia, či sociálny status charakter **výnimočnosti?**

PASÍVNA VECNÁ LEGITIMÁCIA PRI ŽALOBE ZAMESTNANCA V PRÍPADE PRÁVNEJ SUKCESIE NA STRANE ZAMESTNÁVATEĽA

Vecná legitímácia:

- aktívna (žalobca)
- pasívna (žalovaný)

Ak nastal prechod práv a povinností a zamestnanec ako žalobca **nevie, ktorého** zamestnávateľa má žalovať, môže podať žalobu voči prevodcovi aj nadobúdateľovi.

Ktorého zamestnávateľa by mal zamestnanec žalovať, ak **k sukcesii** došlo ešte **pred podaním** žaloby, a ak chce žalobou docieľiť, aby súd:

?!

- určil, že skončenie pracovného pomeru je neplatné;
- uložil zamestnávateľovi povinnosť zaplatiť zamestnancovi náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru.

OZNÁMENIE ZAMESTNANCA O TRVANÍ NA ĎALŠOM ZAMESTNÁVANÍ A JEHO PRÁVNE ÚČINKY

- **jednostranný** právny úkon zamestnanca adresovaný zamestnávateľovi
- môže byť nahradený podaním žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru
- od okamihu doručenia je zamestnávateľ povinný:
 - a) pridelovať zamestnancovi prácu a platiť mu mzdu, alebo
 - b) poskytovať zamestnancovi náhradu mzdy, ak mu prácu neprideluje

Môže zamestnanec **meniť** svoje **stanovisko**?
Aké má táto prípadná zmena právne účinky?

CHARAKTER LEHOTY NA PODANIE ŽALOBY A POČÍTANIE ČASU PRI POSUDZOVANÍ JEJ ZACHOVANIA

- dvojmesačná hmotnoprávna **prekluzívna** lehota (§ 77 ZP)
- na jej počítanie sa vzťahuje Občiansky zákonník (§ 122 ods. 2 OZ):
- koniec lehoty určenej podľa mesiacov a rokov pripadá na deň **číslom zhodným** s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota počíta

?! Môže dôjsť k predĺženiu lehoty na podanie žaloby o obdobie trvania práceneschopnosti zamestnanca?

ŽALOBA O NEPLATNOSŤ SKONČENIA PRACOVNÉHO POMERU, JEJ NÁLEŽITOSTI A PETIT (1/2)

Náležitosti žaloby (s výnimkou všeobecných náležitostí):

1. identifikácia žalobcu a žalovaného
2. opis všetkých rozhodných skutočností
3. označenie dôkazov na podporu tvrdení
4. žalobný návrh (petit)

Zamestnanec je oslobodený od platenia **súdneho poplatku** za podanie žaloby.

ŽALOBA O NEPLATNOSŤ SKONČENIA PRACOVNÉHO POMERU, JEJ NÁLEŽITOSTI A PETIT (2/2)

Žalobný návrh (petit):

- súd je ním viazaný (§ 216 CSP)
- je tvorený nie len petitom, ale aj obsahom celej žaloby (R14/2021)

?!

Je správny petit, ktorým sa zamestnanec domáha vydania rozhodnutia, že jeho **pracovný pomer** u zamestnávateľa **trvá**?

?!

Môže súd pokračovať v konaní o náhradu mzdy, ak zamestnanec nešpecifikuje **výšku náhrady mzdy**?

BREMENO TVRDENIA A DÔKAZNÉ BREMENO

Bremeno tvrdenia:

- povinnosť tvrdiť skutočnosti preukazujúce uplatnený nárok
- žalobca tvrdí skutočnosti preukazujúce odôvodnenosť žaloby
- žalovaný popiera tvrdenia žalobcu a tvrdí skutočnosti vylučujúce právo žalobcu

Dôkazné bremeno:

- tzv. dôkazná povinnosť
- zodpovednosť strany označiť dôkazy na podporu a preukázanie svojich tvrdení
- preukazujú sa len sporné tvrdenia

V IPPS platí tzv. **obrátene dôkazné bremeno**, v zmysle ktorého zamestnanec tvrdí a zamestnávateľ dokazuje.

SKÚMANIE HMOTNOPRÁVNÝCH PODMIENOK SKONČENIA PRACOVNÉHO POMERU EX OFFO ?

Hmotnoprávne podmienky platnosti skončenia PP:

- líšia sa v závislosti od spôsobu skončenia PP a subjektu, ktorý pracovný pomer končí
- v prípade výpovede zo strany zamestnávateľa sú to najmä:
 1. uvedenie výpovedného dôvodu
 2. prerokovanie výpovede vopred so zástupcami zamestnancov
 3. ponuka iného vhodného miesta
 4. doručenie výpovede zamestnancovi

?!

Preskúmava súd **ex offo** všetky hmotnoprávne podmienky skončenia PP, ak niektoré nich žiadna zo strán sporu nenamieta?

Ďakujeme za pozornosť.

Mgr. Nina Dubovská

sudkyňa

Krajský súd v Bratislave

Mgr. Andrej Guba, LL.M.

senior associate

SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o.

advokátska kancelária / law firm

Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava

+421 908 066 911

akss@akss.sk

www.akss.sk

